

Bidegorri Zoo(logikoa?)

Tximu jendearen eta giza jendearen artean alde baino antzekotasun gehiago dagoela aldarrikatzeko, primateen sentiberatasuna, barre zein irribarre egiteko gaitasuna eta are euren artean hizkuntza gisako komunikazio sistema eratzeke gauza direla frogatzen ahalegintzen dira ikerlariak.

Askos ikerketa gutxiago egin da alde-rantzizko bidetik, eta zinez harrigarria iruditzen zait hori, tximu jendea eta gu funtsean berdinak garela berdin-berdin frogatu baitaiteke aurreko atzera ere, hots, ez primateek giza ezaugarriak dituztela erakutsiz, baizik eta gizakiok tximu ezaugarri mordoa dugula egiaztatuz.

Jai egun eguzkitsu batean, Donostiako bidegorririk erabilienean barrena bizikletaz nindoala, izan nuen tximu kontu hauetara eraman nauen agerkundea: bat-batean, zoologiko zooro (zoo-oro) ez batere logiko baten traza nion nion bidegorriko ikuskizunari.

Orain debekatu egin nahi omen diete oinezkoiei bidegorrian ibiltzea, bidegorriak bizikleta eta patinentzat soilik direla argudiatuz. Ni neu, bizikletaz moldatzen naiz ia beti Donostian, eta zerbait esan nahi nuke horretaz.

Hasteko, argi eta garbi aldarrikatu nahi dut asko direla bidegorrian oinezkoek baino enbarazu handiagoa egiten duten espezieak. Patinak eurak, esaterako, aurrera egingo badute bidean ezker-eskuin eroan ibili behar izaten baitute, paretik datorren txirrindulariari izua eraginez.

Patinen aldean, izugarri zuzen ibiltzen baitira patineteak, baina horiek ere badute beren alde txarra: bidegorrian brausta!, sartu eta irteten dira, eta geratu ere gutxien uste denean gertzen dira, seko.

Bidegorriko espezie batzuek talde izaera nabarmena dute, tropelkoiak dira oso. Ama aitzindari eta aita azken

Joxerra Garzia

IDAZLEA

Antton Olariaga

putz jarrita, bien artean bi, hiru edo lau ume hor joaten dira: batzuk bizikletaz ikasi berri, eta bakarren bat, hain oker ere, orduantxe ikasten ari...

Zoologiko metaforikoak eta hitzez hitzezkoak bat egiten duten espeziea, bizikletan doazela uhalean lotuta zakurra daramatena da. Jakina, zakurrik esanekoak ere, bera doan bideaz bestaldean beste zakur baten usaina hartzen badu, hara joko du derrepente, jabeari baimenik eskatu gabe (trafiko arauak ez dira zakur-eskoletan lantzen, oraingoz bederen, etorriko da-eta hori ere).

Kostaldekoko bidegorrietan ohikoa den beste espezie bat: bizikletari esku bakar batez heldu eta libre geratzen den besapean surf taula hartuta ibiltzen direnena. Beste batzuk, berriz, hor ibiltzen dira, ziztu bizian, eskuko telefonoari begira, zigarroa erretzen edo Kontxako marko paregabea ederretsiz.

Kontuan hartu hemen banaka aipatu ditugun bidegorriko espezien artean nahasketak gertatzen direla maiz: ume-karabanaren aitzindari doan ama joan daiteke aldi berean zigarroa erretzen eta telefonoz hitz egiten. Era berean, gerta liteke zakurra uhalean lotuta daraman txirrindulariak surf taula luzea eramatea besapean...

Nik neuk, goiz eguzkitsuetan nahiago izaten dut errepidean ibili, bidegorrian baino. Bizikleta biziki maite dut, baina are bizikiago bizia.

Korrikalari eta oinezkoiei dagokienez, niregatik libre lukete bidegorrian ibiltzea. Hori bai: egin dezatela kontu mantso doan ibilgailuak direla, baina ibilgailu azken batean. Hots, ibiltzeko eskuintetik ibil daitezela beti, gainerako auto-mobilok bezala: tropelik osatu eta bidea oztopatu gabe.

Ez dakit tximu jendearen artean bidegorririk ba ote dagoen. Baina, izaitekotan, ziur nago ez dela han sortuko guretan hainbat istilu eta arazoorik. ■